

Finanțat de
Uniunea Europeană

BULETIN INFORMATIV 2

**Parteneriat multi-dimensional
pentru dezvoltarea economică
durabilă incluzivă în comuna
Cărpineni**

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Cuprins

1. Informare despre parcursul implementării proiectului Parteneriat Multi-Dimensional pentru Dezvoltare economică durabilă incluzivă în Comuna Cărpineni	1
2. Analiza fluxurilor de import și export între Uniunea Europeană și Republica Moldova	2
3. Despre antreprenoriat: Strategia de business	9
4. Programe de finanțare nerambursabilă pentru întreprinderi	11
5. Programe de finanțare nerambursabilă pentru organizații ale societății civile	12
6. Linii de creditare pentru întreprinderi	13
7. Despre inovarea în afaceri	14
8. Exemple de idei de afaceri din Republica Moldova	16

Finanțat de
Uniunea Europeană

Informare despre parcursul implementării proiectului Parteneriat Multi-Dimensional pentru Dezvoltare economică durabilă incluzivă în Comuna Cărpineni

Proiectul **Parteneriat Multi-Dimensional pentru Dezvoltare economică durabilă incluzivă în Comuna Cărpineni** are ca Obiectiv principal Crearea unui cadru incluziv pentru dezvoltarea economică durabilă a comunei Cărpineni pe baza a trei piloni principali și anume: resurse umane de înaltă performanță, infrastructură și parteneriat.

Pe parcursul primelor 6 luni de implementare a fost inițiată reabilitarea clădirii Centrului de Consultanță în Afaceri Cărpineni. Procesul de reabilitare al clădirii se află în stadiu avansat de lucru.

De asemenea, a început înscrierea în grupul țintă a întreprinderilor, angajaților și tinerilor.

Detalii referitoare la înscrierea în grupul țintă vedeți pe site-ul Primăriei Cărpineni și pe pagina de Facebook a Primăriei.

<http://www.carpineni.md/anunt-de-rcrutare-a-tinerilor-a-antreprenorilor-si-angajatilor-din-comuna-carpineni-pentru-participare-la-programul-de-instruire-antreprenoriala/>

Finanțat de
Uniunea Europeană

Pagina oficială de Facebook a Primăriei Cărpineni

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1061884691103372&id=117719162186601

Analiza fluxurilor de import și export între Uniunea Europeană și Republica Moldova

Legăturile dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova s-au dezvoltat considerabil în ultimii 20 de ani. Din 2014, relațiile se bazează pe Acordul de Asociere UE-Moldova, care oferă baza pentru o asociere politică mai puternică și o integrare economică între UE și Moldova. Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova a fost semnat în Iunie 2014 și este în vigoare din Iulie 2016. Asistența și sprijinul UE pentru reformele democratice au adus beneficii tangibile cetățenilor moldoveni. Beneficiile cheie ale acestei relații includ și o zonă de liber schimb profundă și cuprinzătoare (DCFTA- ZLSAC), care deschide piața UE pentru întreprinderile și produsele moldovenești.

Acest sistem comercial preferențial a permis Moldovei să beneficieze de tarife reduse sau eliminate pentru mărfurile sale, de o piață mai largă pentru servicii și de condiții mai bune de investiții.

ZLSAC permite:

- Eliminarea taxelor de import pentru majoritatea mărfurilor comercializate între UE și Moldova;
- Oferă acces reciproc larg la comerțul cu servicii pentru ambii parteneri;
- Atât companiile din UE, cât și cele din Republica Moldova pot crea o filială, sau o sucursală în mod nediscriminatoriu. Aceasta înseamnă că ei primesc același tratament ca și companiile autohtone de pe piața partenerului atunci când înființează o afacere;
- O parte importantă a ZLSAC este alinierea legilor comerciale din Republica Moldova la anumite acte legislative ale UE. Scopul adoptării de către Moldova a abordărilor UE în ceea ce privește elaborarea politicilor este de a îmbunătăți guvernanta, de a întări statul de drept și de a oferi mai multe oportunități economice prin extinderea pieței UE pentru bunuri și servicii moldovenești.

UE este cel mai mare partener comercial al R. Moldova și cel mai mare investitor. În 2020, exporturile către UE au reprezentat 67% din totalul exporturilor Moldovei și 53% valoarea comerțului total.

Total bunuri: fluxuri comerciale UE-Moldova și balanță comercială 2021					
Perioada	Importuri ale UE din RM		Exporturi ale UE în R. Moldova		Balanța (mil. Euro)
	Valoare (Mil Euro)	% creștere	Valoare (Mil Euro)	% creștere	
2011	806		1810		1004
2012	890	10.4	1988	9.9	1098
2013	906	1.7	2228	12.0	1322
2014	1100	21.5	2303	3.4	1203
2015	1161	5.5	2011	-12.7	850
2016	1265	9.0	2001	-0.5	736
2017	1556	23.0	2395	19.7	839
2018	1829	17.5	2707	13.0	878
2019	1780	-2.7	2925	8.0	1145
2020	1618	-9.1	2609	-10.8	991
2021	1835	13.4	3186	22.1	1351

Moldova se află pe locul 58 în rândul partenerilor comerciali ai UE la nivelul anului 2020, cu o valoare totală a schimburilor de 4,2 mld euro, o creștere de aproximativ 26.3% față de 2015, înregistrându-se totuși o scădere a importurilor UE din Republica Moldova în perioada 2019-2020, precum și o scădere

a importurilor R. Moldova din UE în 2020. Valorile schimburilor între cele două părți înregistrează însă o învioreare puternică în 2021, cu o valoare totală de cca. 5,02 mld euro, depășind oricare din exercițiile precedente. Balanța comercială indică o creștere a valorii importurilor din UE față de cea a exporturilor către UE de la un exercițiu financiar la altul, însă, cu o valoare a importurilor depășind cu 1.35 mld euro pe cea a exporturilor în 2021 (+58,9% față de 2015).

Grupe de produse AMA/NAMA*					
Importuri ale UE din R. Moldova 2021			Exporturi ale UE în R. Moldova 2021		
Produs	Valoare (mil. Euro)	% Total	Produs	Valoare (mil. Euro)	% Total
Produse agricole (WTO AoA)	517	28.2	Produse agricole (WTO AoA)	386	12.1
Produse piscicole	0	0	Produse piscicole	33	1
Produse industriale	1318	71.8	Produse industriale	2767	86.8
Total	1835	100	Total	3186	100

* AMA – Agricultural Market Access/
NAMA – Non-agricultural Market Access

Atât în ceea ce privește importurile din UE, cât și exporturile către UE, primează produsele de natură industrială (71.8% din importurile totale ale UE din R. Moldova în 2021 aparținând acestei categorii de produse; precum și 86.8% din importurile R. Moldova din UE).

Top 5 secțiuni HS*					
Importuri ale UE din R. Moldova 2021			Exporturi ale UE în R. Moldova 2021		
Produs	Valoare (mil. Euro)	% Total	Produs	Valoare (mil. Euro)	% Total
XVI Mașini și aparate	448	24.4	XVI Mașini și aparate	650	20.4
XV Metale comune și articole din acestea	280	15.2	V Produse minerale	369	11.6
II Produse vegetale	265	14.4	VI Produse ale industriilor chimice sau conexe	366	11.5
XI Textile și articole textile	229	12.5	XVII Echipament de transport	339	10.6
XX Articole manufacturate diverse	154	8.4	XV Metale comune și articole din acestea	280	8.8

* Printre sistemele de clasificare a industriei, codurile Sistemului Armonizat (HS - SA) sunt utilizate în mod obișnuit pe tot parcursul procesului de export pentru mărfuri. Sistemul Armonizat este o metodă numerică standardizată de clasificare a produselor comercializate.

Top 5 secțiuni SITC*					
Importuri ale UE din R. Moldova 2021			Exporturi ale UE în R. Moldova 2021		
Produs	Valoare (mil. Euro)	% Total	Produs	Valoare (mil. Euro)	% Total
7. Mașini și echipament de transport	462	25.2	7. Mașini și echipament de transport	971	30.5
6. Produse manufacturate clasificate în principal după material	412	22.4	6. Produse manufacturate clasificate în principal după material	505	15.9
8. Articole manufacturate diverse	395	21.5	5. Chimicale și produse conexe	466	14.6
0. Produse alimentare și animale vii	241	13.1	3. Combustibili minerali, lubrifianți și produse conexe	360	11.3
2. Materii brute, necomestibile, cu excepția	149	8.1	0. Produse alimentare și animale vii	312	9.8

* Clasificarea standard pentru comerțul internațional (SITC) este o clasificare a mărfurilor utilizată pentru a clasifica exporturile și importurile unei țări pentru a permite compararea diferitelor țări și ani. Sistemul de clasificare este menținut de Națiunile Unite.

Principalele importuri UE din R. Moldova sunt mașini și echipamente electrice (în special fire și cabluri izolate, tapițerie pentru mașini), îmbrăcăminte și semințe oleaginoase (în special semințe de floarea soarelui). Cu toate acestea, sectorul mașini și echipamente electrice este dominat de către multinaționalele care operează în Zona Economică Liberă.

În schimb, sectorul mai relevant pentru IMM-uri autohtone este cel textil, care reprezintă doar cea de-a treia categorie principală de produse la exporturile industriale. Utilizarea așa-numitelor Reguli de origine Pan-Euro-Mediteraneene (PEM) ar putea fi un factor important și ar putea adăuga noi dinamici și oportunități în acest sector.

Numărul companiilor implicate în comerțul cu UE a continuat să crească, aproximativ 1837 de companii moldovenești exportând în UE în 2019, față de 1734 de firme angajate în exporturi către UE în 2018.

Grupe de produse (SITC Rev 4)	Importuri ale UE din RM			Exporturi ale UE în R. Moldova		
	Valoare (mil. Euro)	% Total	% creștere*	Valoare (mil. Euro)	% Total	% creștere
	Total	1835	100	13.4	3186	100
Produse primare	536	29.2	1.4	945	29.7	30.8
- Produse agricole (Alimentare (inclusiv pește) & Materii prime)	502	27.4	0.4	425	13.4	15.3

- Alimentare	498	27.1	0.2	382	12.0	14.1
- din care pește	0	0	165.4	32	1.0	26.9
- alte produse alimentare și animale vii	497	27.1	0.2	350	11.0	13.0
- Materii prime	5	0.3	22.2	43	1.4	27.0
- Combustibili și produse minerale	34	1.8	19.3	519	16.3	47.1
- Minereuri și alte minerale	31	1.7	15.9	134	4.2	108.8
- Combustibili și produse petroliere	3	0.2	83.9	360	11.3	36.2
- din care petrol	3	0.2	86.4	346	10.9	34.8
- Metale neferoase	0	0	-17.5	26	0.8	4.7
Produse manufacturiere	1297	70.7	19.5	2218	69.6	18.4
- Fier și oțel	229	12.5	98.9	34	1.1	17.4
- Produse chimice	28	1.5	-15.1	466	14.6	17.4
- din care produse farmaceutice	0	0	-62.1	135	4.2	21.5
- alte produse semi-manufacturiere	92	5	41.6	298	9.4	16.5
- Mașini și echipament de transport	462	25.2	7.7	971	30.5	20.2
- Echipament de birou și telecomunicații	2	0.1	3.8	98	3.1	20.4

Fluxuri comerciale UE-R. Moldova pe grupe de produse SITC - 2021						
Grupe de produse (SITC Rev 4)	Importuri ale UE din RM			Exporturi ale UE în R. Moldova		
	Valoare (mil. Euro)	% Total	% creștere*	Valoare (mil. Euro)	% Total	% creștere
- Echipamente de procesare a datelor electronice și de birou	0	0	-47.5	38	1.2	24.3
- Echipamente de telecomunicații	1	0.1	17.4	53	1.7	18.1
- Circuite integrate și componente electronice	0	0	1393.8	7	0.2	16.6
- Echipament de transport	15	0.8	18.4	320	10.0	25.9
- din care produse auto	13	0.7	21.3	293	9.2	38.2
- Alte mașini	446	24.3	7.4	554	17.4	17.1
- Mașini de generare a energiei electrice	1	0	67.9	7	0.2	19.6
- Mașini non-electrice	16	0.9	-1.9	264	8.3	20.4
- Mașini electrice	429	23.4	7.7	283	8.9	14.0
- Textile	91	4.9	29.4	146	4.6	5.1
- Îmbrăcăminte	156	8.5	11.0	50	1.6	49.7

- Alte produse manufacturiere	238	13.0	2.9	252	7.9	20.0
- din care instrumente științifice și de control	9	0.5	-27.2	48	1.5	27.3
Alte produse	2	0.1	-29.1	18	0.6	90.5
Altele	1	0	n.a.	6	0.2	n.a.

* creștere/ scădere față de anul precedent

Fluxuri comerciale UE-R. Moldova pe grupe de produse SITC - 2018-2021								
Grupe de produse (SITC Rev 4)	Importuri ale UE din RM (mil. Euro)				Exporturi ale UE în R. Moldova (mil. Euro)			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Total	1829	1780	1618	1835	2707	2925	2609	3186
Produse primare	594	595	529	536	844	908	722	945
- Produse agricole (Alimentare (inclusiv pește) & Materii prime)	571	576	501	502	310	351	369	425
- Alimentare	567	572	497	498	274	317	335	382
- din care pește	0	0	0	0	18	24	26	32
- alte produse alimentare și animale vii	567	571	497	497	256	293	310	350
- Materii prime	4	4	4	5	35	33	34	43
- Combustibili și produse minerale	22	20	28	34	535	557	353	519

Fluxuri comerciale UE-R. Moldova pe grupe de produse SITC - 2018-2021								
Grupe de produse (SITC Rev 4)	Importuri ale UE din RM (mil. Euro)				Exporturi ale UE în R. Moldova (mil. Euro)			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
-Mineruri și alte minerale	21	19	26	31	30	47	64	134
-Combustibili	1	0	2	3	438	462	264	360
-din care petrol și produse petroliere	1	0	1	3	429	455	257	346
-Metale neferoase	0	0	0	0	67	48	25	26
Produse manufacturiere	1200	1183	1085	1297	1846	2001	1873	2218
- Fier și oțel	180	115	115	229	22	30	29	34
- Produse chimice	22	24	33	28	380	401	397	466
-din care produse farmaceutice	0	0	1	0	105	113	111	135
- alte produse semi-manufacturiere	62	61	65	92	256	273	256	298
- Mașini și echipament de transport	451	503	429	462	789	874	808	971
- Echipament de birou și telecomunicații	3	3	2	2	82	78	81	98
-Echipamente de procesare a datelor electronice și de birou	1	1	1	0	35	32	31	38

-Echipamente de telecomunicații	2	2	1	1	41	41	45	53
-Circuite integrate și componente electronice	0	0	0	0	5	5	6	7
-Echipament de transport	11	11	12	15	229	284	254	320
-din care produse auto	9	9	11	13	201	250	212	293
-Alte mașini	437	490	415	446	479	512	473	554
-Mașini de generare a energiei electrice	1	1	0	1	9	12	6	7
-Mașini non-electrice	14	18	16	16	214	232	219	264
-Mașini electrice	422	471	399	429	255	269	248	283
-Textile	68	69	70	91	156	159	139	146
-Îmbrăcăminte	171	170	141	156	39	39	33	50
-Alte produse manufacturiere	246	240	232	238	204	226	210	252
-din care Instrumente	13	11	12	9	40	39	38	48

Pe fondul unei creșteri generale a exporturilor R. Moldova către UE în intervalul 2018 – 2021 (+0,3%), cu declinul din 2019-2020 și înviiorarea deja menționată din 2021, o serie de categorii de produse înregistrează tendințe pozitive notabile în ceea ce privește creșterea valorii exporturilor către UE:

- mașini și echipamente de transport;

- mașini electrice;
- produse textile;
- fier și oțel;
- alte produse semi-manufacturiere.

Ponderea exporturilor agroalimentare în total exporturile către UE au crescut de la 35% în 2014 la peste 40% în 2017. În plus, 80% din ocuparea totală a IMM-urilor din R. Moldova este în sectorul agro-business. Această dinamică demonstrează că ZLSAC reprezintă o bună oportunitate pentru sectorul agroalimentar.

- **Mierea naturală** este una dintre puținele produse de origine animală admise la export în UE. În perioada 2015-2018 comparativ cu 2011-2014, exporturile de miere naturală au crescut de 2.9 ori.

- **Industria vinului** este considerată în mod tradițional o ramură strategică pentru economia Republicii Moldova. În perioada 2015-2018 comparativ cu 2011-2014, exporturile de vin în UE au crescut cu 1.7 ori.

- **Fructe și Legume Proaspete**. Pentru această categorie, ZLSAC a jucat un rol major în ajustarea pieței de export din CSI către UE. Exportul de fructe proaspete, cum ar fi prunele și strugurii, supus scutirii anuale de taxe în conformitate cu contingentele tarifare, a crescut imediat după implementarea ZLSAC. În perioada 2015-2017, cotele tarifare pentru struguri și prune au fost folosite în proporție de 100%. Totodată, în perioada 2015-2018 comparativ cu 2011-2014, exportul de struguri a crescut de 6.3 ori. Exporturi crescute au fost înregistrate și pentru caise, cireșe și piersici. Dar nu toate posibilitățile ZLSAC sunt folosite pe deplin. În ciuda faptului că există o cotă tarifară semnificativă pentru mere (40000 tone/an), nivelurile de utilizare a producției pentru export sunt destul de

scăzute. În 2017, a fost utilizat doar 5 % din contingentul tarifar.

Exporturile de produse agricole (alimentare) au scăzut însă între 2018 – 2021 (-12,2%), precum și **exporturile de produse de îmbrăcăminte** (-8,8%), deși pentru ambele categorii de produse menționate, balanța comercială rămâne una pozitivă pentru R. Moldova în raport cu UE.

În ceea ce privește **evoluția importurilor R. Moldova din UE**, se remarcă o creștere a valorilor atât pentru produsele primare (+12%), cât și la produse manufacturiere (+20,2%).

Din categoria **produselor primare** se evidențiază o creștere a importurilor de produse alimentare, minereuri și alte minerale, dar și o scădere a importurilor de combustibili, inclusiv petrol și produse petroliere. Din categoria produselor manufacturiere, se remarcă creșteri semnificative ale valorii importurilor atât pentru produse ale industriei chimice, mașini și echipament de transport (inclusiv echipamente pentru telecomunicații, produse auto), dar și îmbrăcăminte și alte produse manufacturiere.

În ceea ce privește schimburile UE - R. Moldova în **sectorul de servicii**, valoarea acestora se cifrează în jurul valorii de 0.5 mld euro în 2019, cu variații reduse ale acestei valori între 2017-2019 și cu un volum al importurilor de servicii aproximativ egal cu cel al exporturilor pentru acest interval.

Surse:

<https://euneighbourseast.eu/news-and-stories/publications/eu-moldova-relations-fact-sheet/>

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/moldova/#:~:text=Key%20EU%20exports%20are%20mineral,increase%20in%20the%20previous%20years.>

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_122530.pdf (clasament trade partners UE – 2020)

https://www.dcfta-evaluation.eu/wp-content/uploads/2021/07/ex-post_DCFTAs_Draft_Inception_Report_updated-002-incl-services.pdf (Pg. 70-71)

https://webgate.ec.europa.eu/isdb_results/factsheets/country/details_moldova_en.pdf (Stats comert UE-Moldova, detaliat pe ani/ categorii de mărfuri etc)

Strategia de business

Pentru a conduce cu succes o afacere, ar trebui mai întâi să te concentrezi pe definirea obiectivelor și a strategiei de dezvoltare. Astfel, vei determina mai ușor ce dorești să realizezi și cum să pui în aplicare planul.

O strategie de business eficace oferă o direcție de dezvoltare afacerii tale, planifică modul de utilizare a resurselor și asigură reziliența necesară în cazul modificărilor neașteptate.

Cum formulăm obiectivele strategice?

Scopul principal al afacerii este de a obține venituri cu eficiență operațională. Pentru a atinge acest obiectiv, ai nevoie de o abordare holistică, care să cuprindă toate aspectele principale ale afacerii, inclusiv piețele pe care dorești să intri, produsele și serviciile pe care le oferi și segmentele de clienți pe care le țintești.

Combinarea acestor aspecte în strategia de business îți va oferi o direcție de dezvoltare pe termen lung.

Reține!

Strategia este cea care definește calea și planifică modul de utilizare a capacităților și resurselor principale pentru a satisface mai bine piața, clientul, nevoile organizației și ale echipei. Strategia se referă la modul în care vei diferenția valoarea produselor, a serviciilor sau a tehnologiei oferite pe piață.

Viziunea și misiunea sunt temelia pentru elaborarea obiectivelor strategice de dezvoltare a afacerii. Obiectivele strategiei reflectă ceea ce dorești să realizezi și argumentează existența afacerii tale. De aceea este important să aliniezi obiectivele strategice cu viziunea, misiunea și valorile întreprinderii.

Este important să conștientizezi că obiectivele pe care le stabilești vor influența vectorul de dezvoltare al afacerii.

Sfaturi pentru tine!

Concentrează-te pe obiective importante, care te vor apropia de îndeplinirea viziunii și misiunii organizației și vei obține rezultatele așteptate de la activitățile întreprinderii.

Obiectivele de dezvoltare ar trebui să reflecte obiectivele echipei tale. Obiectivele și strategia clară de business te vor ajuta să aloți resursele necesare și să menții o echipă mai concentrată și motivată.

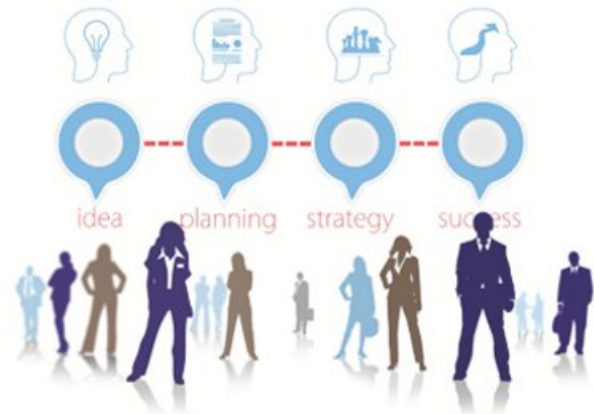
Obiectivele strategice ar trebui să includă clienții pe care dorești să-i țintești, oportunitățile de dezvoltare pe care dorești să le exploatezi, inovații în mediul de afaceri și industria în care operezi, satisfacerea părților interesate cheie și cultivarea culturii organizației.

Când stabilești obiectivele strategice, reflectă asupra rezultatelor obținute și consecințelor la care acestea vor duce.

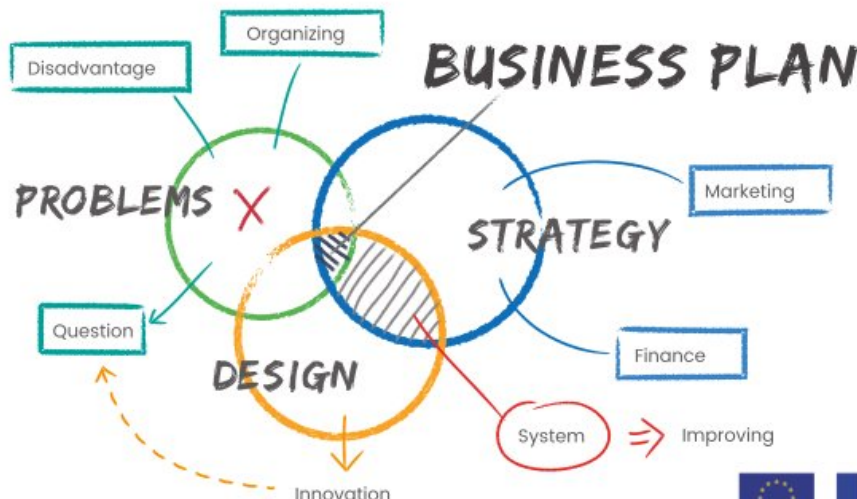
- Unde vei aduce schimbări?
- Vei obține creștere economică?
- Vei inspira încredere în echipa ta?

Stabilește obiective SMART pentru a putea crea concepte posibile de executat când dezvolți strategia de business. Este important să ții cont de capacitățile și capabilitățile echipei, resursele implicate, termenii de timp disponibili atunci când formulezi obiectivele strategice.

- S Specific - specifice**
- M Measurable - măsurabile**
- A Accessible - accesibile**
- R Relevant - relevante**
- T Timely - limitate în timp**

Sursa foto: Needpix.com

Programe de finanțare nerambursabilă pentru întreprinderi

Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (ODIMM) a lansat „Programul de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii”, prin intermediul căruia companiile autohtone vor putea accesa suport financiar nerambursabil de până la 500 mii lei pentru digitalizarea proceselor de producere și prestări servicii.

Programul oferă o abordare integrată de susținere a IMM-urilor prin introducerea instrumentelor digitale, în scopul dezvoltării productivității și competitivității întreprinderilor locale.

Beneficiari ai Programului pot fi IMM-urile care:

- își desfășoară activitatea antreprenorială pe teritoriul Republicii Moldova;
- activează de minimum 12 luni pe piață până la data depunerii dosarului la Program, au prezentat la Biroul Național de Statistică situațiile financiare (prescurtate, simplificate sau complete conform Standardului Național de Contabilitate) pentru ultimul an de activitate;
- nu au restanțe față de bugetul public național;
- dispun de personal cu competențe necesare pentru implementarea proiectului investițional, confirmate prin acte/certificate corespunzătoare.

Termenul de implementare a Programului este de 36 de luni, cu posibilitatea de prelungire în baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.

Înscrierea companiilor interesate de acest Program de suport, se realizează în regim continuu, completând formularul de pe site-ul ODIMM.

Acțiunile Programului sunt finanțate din bugetul de stat și susținute prin intermediul Proiectului Tehnologiile Viitorului, finanțat de USAID și Guvernul Suediei.

La evenimentul de lansare a Programului au participat și prim-ministra Natalia Gavriliță, ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova, Janis Mazeiks, șeful Misiunii USAID în Moldova, Scott Hocklander, dar și reprezentanți ai mediului de afaceri.

Sursa:

<http://www.me.gov.md/ro/content/intreprinderile-mici-si-mijlocii-din-republica-moldova-care-vor-sa-si-digitalizeze-afacerile>

Programe de finanțare nerambursabilă pentru organizații ale societății civile

Proiectul Consiliului Europei „Sprijin în implementarea Convenției de la Istanbul în Republica Moldova” lansează un apel de propuneri pentru acordarea de Granturi pentru organizații neguvernamentale (ONG-uri) pentru a realiza campanii de conștientizare privind violența împotriva femeilor/violența domestică (VÎF/VD) și a Convenției de la Istanbul. Consiliul Europei intenționează să acorde 3 granturi în valoare maximă de 6200 (șase mii două sute) de euro fiecare.

Granturile vor finanța proiecte de scară mică pentru a concepe și implementa campanii de creștere a gradului de conștientizare în lumina celor 16 zile de activism împotriva violenței de gen (25 noiembrie-10 decembrie).

Prin urmare, proiectele urmează să fie axate pe prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice și promovarea standardelor stabilite în Convenția de la Istanbul ca cel mai cuprinzător tratat internațional pentru combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (VÎF/VD).

Proiectele ar trebui să vizeze unul sau o combinație dintre următoarele părți interesate cheie:

- Femei migrante, refugiate, solicitante de azil și femei în mișcare (din cauza războiului din Ucraina și fluxului de refugiați spre Moldova);

- Femeile, inclusiv cele din grupuri defavorizate (minorități etnice, femei cu dizabilități, femei în vârstă, femei din mediul rural etc.);

- Victime și potențiale victime - VÎF/VD;

- Potențiali agresori și agresori - VÎF/VD.

Pe lângă obiectivul general, vor fi preferate:

- Proiecte sau acțiuni care vizează creșterea gradului de conștientizare la nivel național și promovarea unui impact direct și semnificativ asupra creșterii gradului de înțelegere și conștientizare cu privire la VÎF/VD;

- Proiecte sau acțiuni care implică diferite părți interesate din diverse sectoare, inclusiv instituțiile și autoritățile de stat;

- Proiecte sau acțiuni care promovează standardele și valorile Consiliului Europei și care urmăresc o abordare bazată pe drepturile omului, inclusiv principiile participării și incluziunii, egalității și nediscriminării, răspunderii, transparenței și accesului la informații.

Termenul limită pentru depunerea cererilor
04 august 2022 (până la 23:59, ora de vară a Europei de Est (UTC+3))

Informații despre apel și modul de aplicare:

<https://civic.md/anunturi/granturi/63645-call-for-proposals-to-award-grants-for-non-governmental-organisations.html>

Linii de creditare pentru dezvoltarea întreprinderilor

Linia de credit EU4Business-BERD

- Împrumut în valoare de 5 milioane de euro Mobiasbanca-OTP Group pentru stimularea creșterii IMM;
- EU grants complement EBRD loans as part of EU4Business-EBRD credit line;
- Împrumuturi acordate companiilor locale pentru a avansa la standardele UE. Întreprinderile mici și mijlocii din Republica Moldova urmează să beneficieze de acces sporit la finanțare, datorită noilor fonduri din partea BERD și a Uniunii Europene (UE).

BERD acordă un nou împrumut, în valoare de 5 milioane de euro, băncii Mobiasbanca, pentru creditarea IMM-urilor. Împrumutul este sprijinit de granturi UE, în cadrul liniei de credit EU4Business-BERD și completează cele două împrumuturi anterioare de 10 milioane de euro și 20 milioane de euro.

Programul comun de finanțare sprijină companiile moldovenești, stimulând producția locală și comerțul cu UE. Investind în echipamente mai bune și în conformarea la standardele UE, companiile pot să îmbunătățească condițiile de muncă ale angajaților lor, să devină mai prietenoase mediului înconjurător și să ofere bunuri și servicii de o calitate mai bună în țară și în străinătate.

Până în prezent, linia de credit EU4Business-BERD a oferit peste 65 milioane de euro celor cinci bănci partenere locale, astfel sprijinind peste 230 de întreprinderi.

Sursa:

<https://www.eu4business-ebrdcreditline.md/md/berd-si-ue-ofera-noi-fonduri-pentru-sectorul-imm-din-moldova/>

DESPRE INOVAREA IN AFACERI

Producția de afine și cătină

Afinele au devenit omniprezente în ultimii ani. Gustoase, sănătoase și bogate în mari cantități de antioxidanți, aceste fructe au merite incontestabile ce au determinat UE, Agenția suedeză de cooperare internațională pentru dezvoltare și BERD, să ofere sprijin companiei „Lolly Berry”, primul producător de afine din Moldova, care planifică să-și sporească producția și să-și extindă afacerea pentru a ține pasul cu cererea locală.

De la începutul mileniului, tendințele alimentare ale consumatorilor au favorizat constant afinele datorită beneficiilor pentru sănătate ale acestora. Acestea au obținut statutul de super-aliment și o prezență remarcabilă pe rafturile supermarketurilor.

Compania „Lolly Berry” a fost fondată în 2013 ca răspuns la cererea de fructe care ajung pe piața din Moldova. Potrivit actualului director, Tatiana Bordian-Balan și co-fondatorului și proprietarului, Natalia Mursa, oferta unică de vânzare a companiei constă în faptul că majoritatea concurenților importă fructe de pădure din țările vecine, iar Lolly Berry cultivă propriile afine, la scară mare, pe plantația din satul Dolna, raionul Strășeni, Republica Moldova.

Compania a solicitat sprijin de la programul BERD „Consultanță pentru întreprinderile mici”, în cadrul inițiativei

EU4Business, pentru proiectarea unei unități de depozitare frigorifică și elaborarea unui plan de dezvoltare a afacerii pentru investiții și extindere. Proprietarii afirmă că datorită colaborării și consultanței primite, compania a atins un nou nivel de dezvoltare în ceea ce privește producția și vânzările și are planuri de extindere a suprafeței de recoltare existente pentru a satisface cererea de pe piața moldovenească. Compania are opt angajați cu normă întreagă, iar în timpul sezonului de recoltare sunt angajați până la 20 de culegători de fructe temporari: cifre care vor crește pe măsură ce afacerea va continua să se dezvolte și să-și diversifice activitatea.

Lolly Berry cultivă și cătină, care este la rândul ei benefică pentru sănătate: fructe de culoare portocalie cu aromă unică, ce conțin vitamina C și sunt utilizate în suplimentele de sănătate și în aromele pentru alimente și băuturi. Tatiana este pasionată de afacerea sa și dorește să obțină mai multe succese: „Afinele și cătina sunt produse relativ noi pe piața moldovenească. Beneficiile presupuse pentru sănătate și popularitatea în creștere a acestor fructe determină atât provocările, cât și satisfacția în procesul de producere”, spune ea. Acest sentiment este împărtășit cu fermitate de angajații săi.

Cultivarea afinelor în Moldova nu este deloc o activitate de rutină, deoarece succesul unei culturi poate fi afectat de o serie de factori.

Afinele pot fi plante pretențioase, care necesită un sol bine drenat, bogat în acid, umiditate și materie organică pentru a se dezvolta. Acestea sunt sensibile la secetă, iar apa sau solul de calitate proastă pot deteriora recolta.

Pentru a face față condițiilor climatice ocazional ostile din Moldova, compania va aplica în curând o tehnologie aplicată în SUA ca să creeze condiții mai favorabile pentru creșterea afinelor. Aceasta include cultivarea plantelor în sere de tip tunel deasupra solului, creând un mediu protejat.

În prezent, compania produce trei soiuri de afine cu gust și aspect puțin diferite și perioade de coacere diferite.

Întrucât perioada de recoltare durează din iunie până în august, Moldova dispune de propriile afine produse la nivel local pe tot parcursul verii. În prezent, câmpurile de afine se întind pe 13 hectare, iar planul de afaceri elaborat cu sprijinul BERD include extinderea suprafețelor recoltate pentru a ține pasul cu cererea în creștere.

Lolly Berry își vinde produsele principalelor rețele de supermarketuri din Moldova și livrează direct produsele restaurantelor și consumatorilor prin intermediul site-ului companiei, al paginii de Facebook și în cadrul târgurilor organizate în toată țara.

Sursa foto: Needpix.com

Sursa:

<https://eu4business.md/success-stories/eu-sweden-and-ebrd-support-moldovas-first-blueberry-producer/>

Exemple de idei de afaceri din Republica Moldova

Dezvoltarea pornește de la viziune

Compania Brand Media Grup S.R.L a fost înființată pe data de 31 Ianuarie 2014, de către Anastasia Postolachi, o tânără ambițioasă care și-a pus în practică pasiunea sa pentru social media reușind să creeze o companie de succes. Societatea Brand Media Grup, oferă întreprinderilor servicii precum: strategii specifice dorințelor companiei, branding și estetică, dezvoltarea imaginii companiei, gestionarea și managementul postărilor, dar și identificarea de parteneriate.

În anul 2016 compania a înregistrat o cifră de afaceri de 209.900 MDL (2016) aceasta reușind să își tripleze vânzările până în anul 2020, atingând suma de 633.300 MDL. Profitul net al companiei în anul 2020 este de aproximativ 298.700,00 MDL.

Întreprinderea are în prezent 4 angajați, cu vechime și experiență în domeniul marketingului și se află în proces de dezvoltare a organizației.

Compania aplică moderat la programe de finanțare în acest scop. Este prezentă pe toate platformele online (Instagram, Facebook, Twitter, LinkedIn) reușind să aibă un contact direct cu clienți.

Afacerea Brand Media Grup a început ca o afacere de familie. Inițial, Anastasia împreună cu fratele său au fost intermediari în vânzarea de publicitate.

Ei au încercat să dezvolte afacerea împreună, dar viziunile lor asupra modelului de dezvoltare erau diferite. Frații au decis să continue activitatea separat. Ulterior administratoarea a decis să acorde atenție dezvoltării brandurilor, domeniu în care firma s-a specializat. „Un logo sau elementele de imagine nu se fac pentru a fi „în rând cu lumea”, ci pentru că asta este ca și identitatea unei persoane.” – afirmă managerul companiei.

Material elaborat pe baza informației din surse online - site-uri ale instituțiilor, presă și site-uri de informare despre afaceri.

<https://b2bhint.com/company/md/srl-brand-media-group--1014600002949/related>
<https://brandsmediagroup.com/about>

<https://ea.md/brand-media-despre-creativitatea-care-da-nastere-brandurilor-aduc-em-pe-masa-un-concept-simplu-dar-nu-s-implist/>

https://www.odimm.md/images/Lista_Business_Voucher_aprobat_06.01.2022.pdf

GALINA TOMAS COM S.R.L

Această companie a fost fondată pe data de 30 mai 2014 de către o specialistă în domeniul nutriției, alimentației și a sportului. Galina Tomaș a pornit pe acest drum din necesitatea de a crea un program complex de sport și alimentație care îi va milioane de oameni.

Galina Tomas Com pune la dispoziția clienților săi o gamă diversificată de abonamente lunare la sală în funcție de bugetul fiecăruia. Preturile sunt cuprinse între 30-350 de euro.

Instituția a înregistrat o cifră de afaceri de 357.200 MDL (2015), iar datorită parcursului și dezvoltării continue a acesteia, în anul 2020 a reușit să își majoreze cifra de afaceri la 528.100 MDL. Profitul net al companiei este de aproximativ 405.400,00 MDL și are un număr de 5 angajați. Sediul companiei se află în Republica Moldova, mun. Chișinău.

Programul Galina Tomas.Com le oferă clienților săi o diversitate de activități, precum: seminare informative săptămânale cu Galina Tomaș și medici specialiști, meniu personalizat zilnic, antrenamente cu efort fizic personalizat, elaborarea unei liste motivaționale, obținerea rezultatului dorit din orice colț al lumii, toate la doar un click distanță.

"Primind multiple solicitări din partea locuitorilor Republicii Moldova, dar și a celor de peste hotare de a lansa un proiect online, acum 4 ani fondatoarea a început lucrul asupra proiectului. Datorită investițiilor proprii, a donațiilor de pe

platforma <https://www.indiegogo.com/>, <https://guvern24.md/> și a grantului primit de la European Bank for Reconstruction and Development – visul miilor de doritori de a avea un centru de sport și nutriție online la ei acasă a fost posibil de îndeplinit."

(sursă: <https://galinatomas.com/>)

Viziunea acestei companii este de a ajuta cât mai multe persoane care vor să adopte un stil de viață sănătos prin intermediul Centrului Online de Nutriție și sport. Platforma este în continuă dezvoltare pentru a se plia pe necesitățile abonaților și a inovațiilor în domeniu. Ea poate fi accesată din orice colț al lumii, la orice oră, de pe orice dispozitiv.

Material elaborat pe baza informației din surse online - site-uri ale instituțiilor, presă și site-uri de informare despre afaceri

<https://galinatomas.com/>
<https://b2bhint.com/company/md/galina-tomas-com-srl--1014600017912>
https://www.odimm.md/images/Lista_Business_Voucher_aprobat_06.01.2022.pdf
<https://guvern24.md/>
<https://unica.md/sport/exercitii-la-domiciliu/discutii-cu-galina/galina-tomas-despre-cei-22-de-ani-ai-unica-sport-continuarea-activitatii-in-online-si-planuri-de-viitor/>

**PROIECTUL "PARTENERIAT
MULTI-DIMENSIONAL PENTRU
DEZVOLTARE ECONOMICĂ DURABILĂ
INCLUZIVĂ ÎN COMUNA CĂRPINENI",
FINANȚAT DE UNIUNEA EUROPEANĂ PRIN
INTERMEDIUL PROGRAMULUI
"PRIMĂRII PENTRU CREȘTERE
ECONOMICĂ".**

[https://www.eeas.europa.eu
/delegations/moldova_en](https://www.eeas.europa.eu/delegations/moldova_en)

Acest material a fost produs cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestuia reprezintă responsabilitatea exclusivă a Asociației "Cutezătorul".

Conținutul materialului aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunea Uniunii Europene.